

УДК 332.6.012

*Ткачук Н. О., здобувач вищої освіти;
Половенко Л. П., канд. пед. наук, доцент,
доцент кафедри прикладної математики та кібербезпеки,
Донецький національний університет імені Василя Стуса*

ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЄКТУ

Ключові слова: доцільність, інвестиційний проєкт, аналіз, витрати, прибуток.

Вступ. Фінансова стійкість підприємств є ключовим чинником розвитку української економіки. Для забезпечення стабільності підприємства необхідне постійне оновлення та розвиток. Для будь-якої реорганізації та удосконалення потрібні ресурси, тому постає питання максимально ефективного їх розподілу та використання. Інвестиційний аналіз налічує безліч способів, за допомогою яких можна майже безпомилково визначити доцільність, ефективність та окупність інвестиційного проєкту. ТОВ «Пирятинський сирзавод» – велике підприємство харчової, зокрема сиро-молочної промисловості, розташоване в місті Пирятині Полтавської області, є складником групи компанії «Молочний альянс», у 2-й половині 2000-х років є провідним у своїй галузі не лише в Полтавському регіоні, а й загалом у країні, має багато відзнак і нагород за якість і властивості продукції, яка випускається під торговою маркою «Молочний Шлях» [1].

Актуальність. З огляду на фінансову звітність підприємства та офіційних джерел можна зробити висновок, що наразі інвестиційна діяльність на підприємстві не проводиться, наслідком чого є нестабільність фінансового результату компанії. Обладнання на підприємстві є застарілим, оскільки останнє оновлення відбувалося ще в 2007 році. Тому виникає потреба в заміні наявного обладнання, а саме сироварних ванн. Пропонується замінити наявні сироварні ванни іспанської фірми «Фібоса» на нові «АТТІС» українського виробництва.

Для цього насамперед необхідно обґрунтувати доцільність цього інвестиційного проєкту. Обґрунтування доцільності інвестиційного проєкту може відбуватися шляхом порівняння витрат із результатами за допомогою таких показників: чистий приведений дохід, індекс доходності, індекс рентабельності, недисконтований період окупності, дисконтований період окупності, внутрішня ставка доходності тощо. Розрахунки зведемо в таблицю, (табл. 1).

Таблиця 1 – Аналіз показників інвестиційного проєкту

Показники	Одиниця вимірювання	Результати
Чистий приведений дохід	тис. грн	3 727,63
Індекс доходності	%	1,65
Індекс рентабельності	%	0,74
Період окупності (недисконтований)	рік	1,34
Період окупності (дисконтований)	рік	0,12

Джерело: складено автором

Чистий приведений дохід додатний, тобто реальні вигоди від реалізації проєкту перевищують витрати на проєкт на 277,36 тис. грн. Індекс дохідності дорівнює 1,65, тобто з 1 грн інвестицій ми отримуємо 2,3 грн дисконтованого чистого грошового потоку. Індекс дохідності більший від одиниці, а отже, інвестування є доцільним. Індекс рентабельності дорівнює 0,74, що є позитивним сигналом про ефективність проєкту, оскільки він перевищує 50 %. Недисконтований період окупності становить 1,34 року, а дисконтований – 0,12 року. Період окупності в межах життєвого циклу проєкту – менше 5 років.

Нижче розглянемо, як запропонований інвестиційний проєкт впливатиме на основні показники діяльності підприємства. За основу беремо фінансову звітність за базовий рік (2022 рік) (табл. 2).

Таблиця 2 – Вплив запропонованого заходу на показники роботи підприємства

Показники	Од. вимірювання	Базовий рік	Після впровадження проєкту	Відхилення від звітнього року	
				Абсолютне, од. виміру	Відносне, %
1. Вироблено продукції в натуральному виразі	т	11 791,3	11 824,3	33,0	0,28
2. Обсяг виробництва в діючих цінах	тис. грн	608 969,4	627 614,4	18 645,0	3,06
3. Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	тис. грн	1 753 605	1 772 250	18 645	1,06
4. Собівартість реалізованої продукції	тис. грн	1 526 469,0	1 526 191,9	-277,08	-0,02
5. Повні витрати на виробництво і реалізацію продукції	тис. грн	1 617 653,0	1 631 349,5	13 696,5	0,85
6. Валовий прибуток	тис. грн	227 136,0	246 058,1	18 922,1	8,33
7. Прибуток від операційної діяльності	тис. грн	135 952,0	141 053,1	5 101,1	3,75
8. Чистий прибуток	тис. грн	113 548,0	117 730,9	4 182,9	3,68
9. Середньорічна вартість основних виробничих фондів	тис. грн	92 148,0	92 513,0	365,0	0,40
10. Чисельність промислово-виробничого персоналу	ос.	588	588	0	0,00
11. Продуктивність праці	тис. грн/ос.	2 982,32	3 014,03	31,71	1,06
12. Витрати на 1 грн виробленої продукції	коп.	92,25	92,05	-0,20	-0,22
13. Фондовіддача	грн/грн	19,03	19,16	0,13	0,67
14. Рентабельність	%	6,48	6,64	0,16	-
15. Рентабельність продукції	%	8,40	8,65	0,24	-

Джерело: складено автором на основі [2]

Висновки

Результати аналізу вказують на позитивні зміни у ключових показниках діяльності підприємства після впровадження нового обладнання. Обсяг виробництва продукції у діючих цінах зростатиме на 18 645,00 тис. грн (3,06 %). Чистий прибуток підприємства збільшиться на 4 182,88 тис. грн (3,68 %). Витрати на 1 грн чистої виручки від реалізації продукції зменшаться на 0,20 коп. (0,22 %). Це вказує на підвищення ефективності виробництва та можливе зменшення витрат на операційну діяльність. Загалом нове обладнання приведе до позитивних ефектів: збільшення продуктивності, покращення фінансових показників і підвищення конкурентоспроможності підприємства. Це підтверджує доцільність інвестицій у модернізацію обладнання для підприємств.

Список використаних джерел

1. Аналіз ринку сиру в Україні. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-syra-v-ukraine-2022-god> (дата звернення: 06.011.2023).
2. Звітність підприємства ТОВ «Пирятинський сирзавод» за 2022 рік. URL: https://milkalliance.com.ua/tools/cms/site/download.php?url=/uploads/site_factory_docs/file/0008/57.pdf&name=richna-informatsiya-emitenta-tsi (дата звернення: 07.011.2023).